

alle de Forslag, han havde set i den Retning, men at han overhovedet var imod enhver Form af borgerligt Ægteskab — det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) og Landskingsmand Carlsen. Alle de andre Medlemmer af Kommissionen stemte derimod for Forslaget. Man siger, at det var en Regeringskommission, og dermed tror man nu at kunne se den af; men Herrerregub — Kultusminister Metch Hansen sagde i sin Tid, at det nok kunde være, at der var Kommissioner, som havde ført et langt og unyttigt Liv, men han haabede ikke, at noget Saadant vilde blive Tilfældet med denne Kommission — det var i og for sig, synes jeg, en meget vel sammensat Kommission, hvori der var Mænd fra alle Sider. Blandt dem, som stemte for Forslaget, var der ogsaa Mænd, som — det vilde de Herrer vistnok indrømme — stode paa et liberalt Standpunkt, f. Ex. afdøde Folketingsmand J. A. Hansen og den nuværende Folketingsmand for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro). Det forekommer derfor mig, at der ikke er nogen Grund til at vise dette Forslag tilbage. Det forekommer mig, at det i og for sig vil afhjælpe en praktisk Trængsel, og at det viser Moderation og Begrænsning i den Maade, hvorpaa det vil gjøre dette, hvilket jeg i høi Grad paastømmer.

Lund: Da Tiden er strede saa langt frem, skal jeg indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Jeg kan ligesaa lidt som det ærede Medlem fra Svendborg (Lang) finde, at den høitærede Ministers Udtalelser vare mistroiske. Den høitærede Minister udtalte jo, at han havde Sympathi for Forslaget, og det forekommer mig ogsaa, at han gav nogle Antydninger af, at Forholdet kunde ordnes paa en anden Maade. Jeg for min Part betragter ingenlunde det foreliggende Lovforslag som et Mesterværk, navnlig ikke i formel Henseende; men jeg tror, at det kan undergaa flere Forandringer og Formaalet endda blive naaet. Jeg havde tænkt mig, at dette Forslag kunde gaa igjennem Thinget uden Udvalgs Nedsættelse; men efter at have hørt den høitærede Kultusministers Udtalelser er jeg tilbøjelig til at tro, at det bliver nødvendigt at nedsætte et Udvalg, hvilket jo dog ikke foreligger for Dieblisset. Den høitærede Kultusminister saavel som det ærede Medlem fra Veile (Th. Nielsen) udtalte, at ved dette Forslag vilde Fraskilt, som indgik nyt Ægteskab og fik borgerlig Stadfastelse derpaa, blive stilledes aldeles exceptionelt; det var, ligesom om Kirken erklærede: De høre egentlig ikke os til. Jeg vil dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at med Hensyn hertil have vi et Præcedens, idet det jo nemlig i den Lov, som dette Lovforslag er et Tillæg til, er bestemt, at naar Mand og Kvinde, som høre til forskjellige Trossamfund, ønske at indgaa Ægteskab, kunne de faae borgerlig Stadfastelse paa deres Ægteskab, selv om den One af dem hører til

Folketirken. Nu er der dog vel Ingen, der vil sig, at, naar en Mand, som hører til Folketirken, har faaet borgerlig Stadfastelse paa sit Ægteskab, saa er der kastet en Stygge paa ham, og saa skal han stemples som En, der er noget mindre værd end Andre. Dette er et Præcedens. Jeg har navnlig talt fra Kirkens og Præsternes Side — det har jo ligget nærmest for mig —, og jeg tror, at jeg har udtalt mig saa klart og tydeligt fra denne Side betragtet, at jeg ikke behøver at gjentage, hvad jeg har sagt. Jeg skal kun sige, at, naar jeg har tydelige Ord i den hellige Skrift at holde mig til, saa bøier jeg mig mere for disse Ord end for nogenjomhelst juridisk Forklaring. Det ærede Medlem fra Viborg (Klein) talte navnlig fra de Fraskiltes Standpunkt og mente, at disse vilde blive stilledes uheldig; men jeg vil spørge: Hvorledes er Forholdet for Dieblisset? For Dieblisset er Forholdet det, at, naar en Fraskilt vil indgaa et nyt Ægteskab og have Kirkens Vielse, saa kan han henvende sig saa til een og saa til en anden Præst og muligens faae Afslag. Vi have jo dog hørt, at Kirkestyrelsen gaar meget humant frem mod de Præster, som negte at vie Fraskilte. Derfor derimod Forholdet kunde ordnes saaledes, som her foreslaas, vilde jo Fraskilte altid have Leilighed til at faae deres nye Ægteskab borgerlig Stadfastet, uden at de behøvede at bede Nogen derom. Det, som har vakt mest Anstød i dette Lovforslag, er det sidste Stykke. Jeg har nu erklæret, at jeg ogsaa finder, at det sidste Stykke er uheldig affattet, og jeg har antydet, at jeg vilde foreslaa en Ændring deri. Naar jeg overhovedet har holdt paa dette sidste Stykke, var det, fordi jeg troede, at Loven derved vilde gaa lettere igjennem; men da jeg nu hører, at det er en Anstødssten mod Loven, har jeg ikke det Mindste mod, at dette Stykke gaar aldeles ud. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) saavel som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) gave Anvisning paa, at, naar vi fik en Adskillelse mellem Stat og Kirke, kunde dette Forhold meget let ordnes. Ja, det er nu godt nok at give os denne Anvisning; men der vil vistnok gaa meget lang Tid hen, inden denne Adskillelse finder Sted, og jeg tror, at, dersom der kom et Lovforslag, der gik ud paa at bringe denne Adskillelse tilveie, saa vilde maaste det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, som jeg anser for meget radikal paa dette Omraade, stemme for Lovforslaget; men jeg tvivler om, at det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds vilde gjøre det. Da det er saaledes, at vi ikke kunne vente denne Adskillelse mellem Stat og Kirke — og jeg for min Del ønsker den heller ikke, jeg er en Modstander deraf — i en nær Fremtid, og da vi ikke kunne vente med at faae saadanne uheldige Forhold ordnede, som det nuværende Lovforslag handler om, indtil den Tid kommer, tror jeg,